

Van de voorzitter

Met de winter weer achter ons, kijken we terug op het gezamenlijke thema '**Wouw rondom Kerst**' van alle deelnemende verenigingen en instellingen.

De gezamenlijke evaluatievergadering zal in april plaatsvinden waarbij verbeterpunten en ideeën kunnen worden ingebracht om er de volgende ronde allemaal ons voordeel mee te kunnen doen.

Op zaterdag 27 december werd het zuiden getroffen door hevige sneeuwval en lag er uiteindelijk een pakket van zo'n 30 cm sneeuw. Wél mooi voor de sfeer, maar het kwam de Kerststallen Omgang 's avonds niet ten goede wat betreft het aantal bezoekers. Het gaf wel een extra sfeertje en deed denken aan de langdurige winters van vroeger zo'n 50 à 60 jaar geleden met vaak veel sneeuw.

De Vierschaer' kan in ieder geval nog nagenietend terugblikken op het optreden van het duo Cor Swanenberg en Henk Verhagen op zondag 14 december in zaal 'In Den Veehandel' met 'Kerstmis op z'n Brabants'. Wij hopen in december 2015 weer op een optreden van dit duo met: '**Humor op z'n Brabants**'.

Met het voorjaar in het vooruitzicht proberen we ook weer inhoud te geven aan de lezingen. De eerste lezing vindt plaats op zondag 29 maart 2015 om 14.00 uur in zaal 'In Den Veehandel' in Wouw door de oud-tandarts Ben Hartman uit Schijndel. Hij gaat op gedreven en humoristische wijze in op vijf eeuwen tandheelkunde in de Nederlandse en Vlaamse kunst; voor ieder een aanrader.

André Dingemans (Voorzitter Hkk. 'De Vierschaer')

AGENDA

De agenda voor de komende maanden ziet er als volgt uit:

- Maart: Tijdschrift nr.1-2015
- Zondag 29 maart: Lezing over tandheelkunde. 14.00 uur zaal In den Veehandel.
- Dinsdag 7 april: Heemhuys open van 14.00-16.00 uur en van 18.30-20.30 uur.
- Woensdag 8 april: Evaluatie 'Kerst rondom Wouw 2014'.
- Woensdag 15 april: Bestuursvergadering.
- Dinsdag 21 april: Heemhuys open van 14.00-16.00 uur en van 18.30-20.30 uur.
- Zondag 3 mei: Geraniummarkt. We hebben een kraam op de Markt.
- Dinsdag 5 mei: Heemhuys open van 14.00-16.00 uur en van 18.30-20.30 uur.
- Woensdag 13 mei: Bestuursvergadering.
- Dinsdag 26 mei: Heemhuys open van 14.00-16.00 uur en van 18.30-20.30 uur.
- Dinsdag 9 juni: Heemhuys open van 14.00-16.00 uur en van 18.30-20.30 uur.

- Zondag 14 juni: Braderie met boekenmarkt in de gang naast het Heemhuys.
- Woensdag 17 juni: Bestuursvergadering
- Dinsdag 23 juni: Heemhuys open van 14.00-16.00 uur en van 18.30-20.30 uur.
- Juni: Tijdschrift nummer 2-2015.
- Woensdag 16 september: Bestuursvergadering
- September: tijdschrift nummer 3-2015.
- Woensdag 14 oktober: Bestuursvergadering
- Woensdag 18 november: Bestuursvergadering
- Woensdag 9 december: Bestuursvergadering
- December: Tijdschrift nr. 4-2015.

In de maanden tot en met december is het Heemhuys ook open

In het najaar volgt een lezing over gebruiken en tradities door Jan Franken

In september staat een excursie op het programma. Aanvullingen op het programma komen in de volgende nieuwsbrief en zo nodig in een digitale nieuwsbrief.

Vijf eeuwen tandheelkunde in de Nederlandse en Vlaamse kunst

Zondag 29 maart om 14 00 uur verzorgt oud-tandarts Ben Hartmans uit Schijndel in zaal 'In Den Veehandel' in Wouw een humoristische lezing over vijf eeuwen tandheelkunde in de Nederlandse en Vlaamse kunst. Iedereen kan daar gratis terecht.

De lezing begint met een korte inleiding over de geneeskunde bij Egyptenaren, Grieken (Hippocrates) en Romeinen. Hierna bespreekt de inleider de oudste afbeelding van een tandentrekker die te zien is op het middenpaneel van de triptiek 'de Hooiwagen' van Jeroen Bosch.

In de loop van de middag krijgen de aanwezigen prachtige plaatjes te zien met tandentrekkers die in het openbaar, op markten, kermissen, in boerenschuren en zelfs vanaf een paard tanden trekken en mondonderzoek doen. Met aan hun zijde een assistent die tijdens de meestal pijnlijke mondheilkundige ingreep de zakken rolt bij een tandpijnlijder. Bekende schilders als Jeroen Bosch, Pieter Bruegel de Oude, Lucas van Leyden, Adriaen Brouwer, Frans Hals en Jan Steen passeren de revue. Van hygiëne was nog geen sprake, we zien regelmatig 'n hond of 'n aap afgebeeld in de nabijheid van een tandheilkundige ingreep door een kwakzalver/tandentrekker.

Natuurlijk verschijnt de H. Apollonia ook ten tonele, tot haar moest je immers je gebeden richten als je tandpijn had.

De lezing beperkt zich niet tot het beschrijven en tonen van het werk van kwakzalvers. Uiteindelijk komt die uit bij de huidige generatie tandartsen. In de zestiende eeuw verscheen pas het eerste studieboek dat geheel aan de tandheelkunde gewijd was.

In de achttiende eeuw ontstond het begrip tandmeester en in 1912 werd een tandmeester een tandarts en pas in 1947 werd tandheelkunde een academische studie. Met prachtige plaatjes ziet u de ontwikkeling van het interieur van een tandartsenpraktijk. Van een eenvoudige gietijzeren stoel met een trapboor tot de modern ingerichte tandartspraktijk van tegenwoordig. We eindigen de lezing met een gezegde van 'Loesje': 'Wat heb je aan een goed gebit als er niks te lachen valt!'

De bidprentjescollectie groeit gestaag

Annelies Cuperus heeft inmiddels het verwerken van bidprentjes voor de omvangrijke collectie weer opgepakt. Een schoondoos vol en enkele losse stapels van schenkers leverden weer veel prentjes op die we nog niet hadden.

Zo telt de collectie prentjes uit de vier Wouwse dorpen inmiddels 9.120 stuks. Vooral Wouwse Plantage kon aangevuld worden door een schenking vanuit Roosendaal

In de maanden januari, februari en maart kregen we ook verschillende exemplaren uit andere plaatsen en die tekst nu 30.190 stuks. In totaal heeft de Vierschaer nu de beschikking over 39.310 prentjes. Het zal dus niet zo heel lang meer duren of het aantal van 40.000 exemplaren wordt bereikt

Hebt u overigens nog exemplaren ergens liggen, of weet u iemand die zijn bid- en gedachtenisprentjes weg wil doen, denk dan zeker eens aan onze vereniging. U kunt trouwens altijd de informatie inzien bekijken of informatie vragen in het Heemhuys.

Heemhuys blijft open in 2015

WOUW – Het Heemhuys aan de Bergsestraat 1 is ook dit jaar regelmatig open. Afgelopen maanden is de openstelling een succes geweest, vandaar dat we op dinsdagen in het nieuwe jaar weer de deur open willen zetten. Niet elke dinsdag, maar in het eerste kwartaal voorlopig op de volgende data.

dinsdag 7 april	dinsdag 21 april	dinsdag 5 mei
dinsdag 26 mei	dinsdag 9 juni	dinsdag 23 juni
dinsdag 7 juli	dinsdag 21 juli	dinsdag 4 augustus
dinsdag 18 augustus	dinsdag 1 september	dinsdag 15 september
dinsdag 29 september	dinsdag 13 oktober	dinsdag 3 november
dinsdag 17 november	dinsdag 1 december	dinsdag 15 december

De openingstijden zijn van 14.00 tot 16.00 uur en van 18.30 tot 20.30 uur.

Op die dagen kan men (gratis) terecht voor stamboomgegevens, informatie halen uit de bidprentjescollectie, boeken inkijken, maar ook om zelf iets aan te bieden, zoals foto's die door ons ter plekke gescand worden, waarna u die weer mee terug kunt nemen. Maar ook als u gewoon even wil 'buurten' over vroeger, het dorp Wouw of Heerle, Moerstraten en Wouwse Plantage, bent u van harte welkom.

KERST RONDOM WOUW

Rond Kerst 2014 werd weer een activiteit gehouden waar onze vereniging flink aan meegewerkt heeft. Dit keer was er een samenwerking met meerdere partijen: de Stichting Wouwse Molen, de VVV, de stichting CuMaWo, In den Wouwdfluit, het Grafisch Museum en de Lambertuskerk.

Aan de kerstomgang namen heel wat mensen deel, want vanaf Eerste Kerstdag tot Nieuwjaarsdag kon iedereen op pad gaan. Op bepaalde tijden was ook de kerststal in de molen open met levensgrote beelden. Daar schonk de Vierschaer Glühwein en warme chocolademelk. De heemkundekring had voor

deze route een beschrijving samengesteld en veel mensen langs de route hadden kerststallen voor hun ramen gezet.

Op 27 december was de speciale avondopenstelling. De weergoden hadden voor een schitterende entourage gezorgd. Een flinke laag sneeuw en gestaag neervallende sneeuw kristallen. Dat leverde prachtige beelden op en gelukkig lieten veel bezoekers zich daar niet door weerhouden. „Anders hebben al die vrijwilligers het voor niets gedaan“, hoorden we verschillende keren zeggen. We kunnen zeggen dat het een succes was deze editie van 'Kerst rondom Wouw'! Op woensdag 22 april wordt de editie van vorig jaar geëvalueerd en worden plannen gemaakt voor de editie 2015.

WIJ ZOEKEN EEN 'BOEKENMARKTMEESTER'

Nu Cees Cuperus is overleden, zijn wij op zoek naar een 'boekenmarktmeester'. Cees zorgde altijd voor het ophalen van de boeken, het sorteren, mensen zoeken om de markt op te bouwen en mensen voor de verkoop. Zelf ontpopte hij zich als een ware marktmeester, want hij bepaalde wat onze klanten moesten betalen, maakte een grapje en dat leidde altijd tot een goed resultaat aan het eind van de dag.

Nu Cees er niet meer is, zijn wij op zoek naar iemand die zijn taak over wil nemen. Niet alle bovenstaande zaken behoeven dat te zijn. Annelies Cuperus heeft al aangegeven dat ze best telefonisch de aanlevering van boeken wil noteren. René Hermans en Huub Jonckheere hebben aangeboden om de boeken bij mensen op te halen. Annelies wil helpen om ze uit te zoeken en voor het verplaatsen van de boeken van de kapel naar de boekenmarkt bij café 'In den Veehandel' zijn altijd mensen beschikbaar.

De belangrijkste taak van onze 'boekenmarktmeester' is om de verkoop in goede banen te leiden en natuurlijk om het geld in de gaten te houden. Wat hebben wij te bieden. Geen salaris, maar wel een kopje koffie en een drankje en natuurlijk een uitnodiging voor de jaarlijkse vrijwilligersavond met barbecue. De boekenmarkt is dit jaar op zondag 14 juni.

Interesse? Neem dan contact op met het bestuur of met Annelies Cuperus (tel 0165 301597) of René Hermans (tel 0165 301821). Bij Annelies kun je ook melden dat er boeken opgehaald moeten worden. Zij regelt dan dat dit ook werkelijk gebeurt.

Maak uw serie Vierschaernummers voordelig compleet

Inmiddels hebben we de hele voorraad tijdschriften uitgezocht. Mocht u nog nummers missen, dan hebt u nu de unieke kans om de serie compleet te maken.

Oude nummers kunt u voor 1 euro overnemen. Dubbelnummers kosten 2 euro en het driedubbelnummer over de Tweede Wereldoorlog uit 1995 kost 3 euro.

Ook de oude registers (1983-1992) en (1993-2002) kunt u voor twee euro afhalen. Moeten nummers opgestuurd worden, dan worden natuurlijk de portokosten doorberekend. Dus duik eens in de boekenkast om te kijken of u echt wel alle nummers in uw bezit hebt. Alleen voor de nummers van de jaargang 2013 en later moet de volle prijs van € 4,50 per nummer betaald worden. Tot en met de jaargang 2012 geldt de voordeelprijs.

Hebt u interesse, dan kunt u terecht in het Heemhuys aan de Bergsestraat 1 in Wouw op dinsdagmiddag en dinsdagavond één keer in de veertien dagen. U kunt ook contact opnemen met René Hermans om uw 'bestelling' door te geven. (martel6@hetnet.nl of 0165 301 821).

Wie heeft tijd om een kraam te bemannen op zondag 3 mei

Zondag 3 mei staat het dorp Wouw weer helemaal in het teken de geraniums. Op de Markt verschijnen kramen en stands en er zijn volop activiteiten.

Ook onze vereniging zal daar weer bij zijn. We zoeken voor die dag nog mensen die een dagdeel of enkele uren de kraam willen bemannen. Het opbouwen van de kraam en het afbreken wordt door Annelies Cuperus samen met Adriënne en René Hermans gedaan, maar we zoeken mensen die de kraam willen bemannen en mensen van advies kunnen dienen en de verkoop in goede banen kunnen en willen leiden. Wil je tevoren weten wat het werk precies inhoudt, kom dan op dinsdagmiddag of -avond naar het Heemhuys of bel even naar Annelies (0165 301 597)

Het register 2003-2012 verschijnt in april

Het register op de jaargangen 2003-2012 verschijnt in de loop van de maand april. Enkele mensen hebben het al besteld, maar nu is de prijs bekend. Het gaat € 10,00 euro kosten en voor dat geld krijgt u naast een auteursregister ook een register op foto's, afbeeldingen, onderwerpen, personen en plaatsnamen.

De afgelopen tien jaar hebben Frank Schijven en René Hermans gewerkt om het register aan te leggen. Een monnikenwerk en zeker niet het meest inspirerende werk dat er is.

Inmiddels wordt gekeken om de drie registers die nu verschenen zijn te combineren tot een nieuw register, dat dan alleen digitaal verkrijgbaar zal zijn. Wij houden u op de hoogte van de plannen.

Binnen Brabants Heem wordt ook gekeken om periodieken te digitaliseren. Als dat gaat gebeuren zou onze vereniging dat niets kosten. Mogelijk dat we op die manier dan ook de oude nummers aan kunnen bieden. Overigens gaat dat nog wel een tijd duren, want er moeten eerst subsidies losgepeuterd worden.

Kees Keijzer krijgt een eigen boek

De Wouwse kunstenaar Kees Keijzer krijgt een eigen boek en twee tentoonstellingen. Dat boek wordt geschreven door Saskia Beckering een kunsthistorica uit Bergen op Zoom en verschijnt 24 juni.

Op die dag wordt ook de expositie in het Tongerlohuys in Roosendaal geopend. Zondag 28 juni volgt dan de opening van de Wouwse tentoonstelling in Markant aan de Markt. In Wouw wordt een wandeling uitgezet langs beelden en kunstwerken van de hand van de Wouwse kunstenaar. Op enkele zondagen wordt er ook een rondwandeling met gids langs deze kunstwerken gehouden.

Het boek is straks op de tentoonstellingen te koop, maar ook bij de VVV en de heemkundekring. Naast een biografie van de kunstenaar komt ook al het werk in het boek voor, vooral in beeld, maar ook in woord. Wij houden

u verder op de hoogte.

VRIJWILLIGERS GEZOCHT VOOR WERK GROEPEN

Wij willen diverse werkgroepen nieuw leven in blazen. Op die manier hopen we het werk van onze heemkundekring verder uit te bouwen en de belangstelling te vergroten. We denken daarbij aan de werkgroep 'fotoarchief', de werkgroep 'dialect', de werkgroep 'bidprentjes' en de werkgroep 'BIR'.

Dat staat voor beheer, inventarisatie en registratie van de voorwerpen die de heemkundekring geschonken heeft gekregen.

Wie lid wil worden, kan contact opnemen met het bestuur of met het Heemhuys. Het gaat natuurlijk niet om een betaalde baan, maar u zult ongetwijfeld voldoening halen uit het vrijwilligerswerk. Zeker als u ziet dat u leuke resultaten weet te behalen.

Daarnaast zijn we nog op zoek naar bestuursleden en een nieuwe hoofd-

/eindredacteur voor ons tijdschrift. Piet Hoendervangers doet dit al weer jaren en met plezier, maar hij wilde dat werk slechts tijdelijk op zich nemen. Dus wie zich geroepen voelt!

Geef uw Rabostem aan de Vierschaer of het Kasteel van Wouw

Van donderdag 2 tot en met dinsdag 14 april mogen leden van de Rabobank weer stemmen om hun favoriete vereniging of stichting geld te geven tijdens de Rabobank Clubkas Campagne.

Die stemmen zijn voor die verenigingen geld waard, zonder dat het de stemmers iets kost. Elk Rabobanklid mag vijf stemmen verdelen. Twee mogen naar de favoriete club en de drie overige stemmen moeten verdeeld worden

over drie andere verenigingen.

Natuurlijk willen wij u vragen om de twee stemmen op heemkundekring De Vierschaer uit te brengen. Een één van de andere stemmen op de Stichting Kasteel van Wouw. Andersom mag natuurlijk ook, dat ligt helemaal aan u.

Vorig jaar haalde de Vierschaer best wat geld binnen waar weer activiteiten van ontplooid konden worden. De Stichting Kasteel van Wouw doet voor het eerst mee en wil het geld besteden aan het herinrichten van de Kasteelweide. Inmiddels zijn daar de wilgen geknot en in het voorjaar zullen die er weer florissant bijstaan.

Kort na afloop van de stemactie wordt bekend gemaakt welke bedragen de verenigingen en instanties hebben gekregen. Later in het jaar worden de bedragen overhandigd.

www.rabobank.nl/rw
Twitter mee met #clubkasrabow
Een aandeel in elkaar

OUDE FOTO VAN ONBEKENDE PERSONEN

Op de oude foto uit de vorige nieuwsbrief kregen we één reactie. Mogelijk zou het gaan om de familie Verbraak die ooit in het pand aan de Plantagebaan woonde. Navraag bij familieleden op leeftijd leverde echter geen resultaat op. Jammer maar helaas.

Dit keer een nieuwe opgave. Een foto gemaakt voor het café van De Visser in de Rosendaalsestraat.

Het was gevestigd in het pand waar nu de doe-het-zelfzaak van Toon Machielse zit. Wij willen graag weten bij welke gelegenheid deze foto werd gemaakt, in welk jaar en of u misschien ook mensen op deze foto herkent. Zoals u op de foto kunt zien ging het om een 'Café-biljart, tevens uitspanning. Links boven op de foto is te zien dat Adrianus de Visser ook nog eens een gediplomeerd Hoefsmid was!

Als u wil reageren, kan dat bij het bestuur van de vereniging, tijdens de openingstijden van het Heemhuys of bij René Hermans (martel6@hetnet.nl of 0165 301 821)

*Vanaf deze plaats wenst de
redactie u weer veel leesplezier
toe met het nieuwe
Vierschaernummer*

COLOFON

Nieuwsbrief van heemkundekring
De Vierschaer Wouw

Secretariaat:

Postbus 57, 4724 ZH Wouw

Heemhuys:

Bergestraat 1, Wouw.

e-mail: secretaris@de-vierschaer-wouw.nl

website: www.de-vierschaer-wouw.nl

website: www.kasteelvanwouw.nl

Redactieadres nieuwsbrief:

René Hermans

Tel. 0165 30 18 21

e-mail: martel6@hetnet.nl

Foto's:

Adriëne Hermans